

Miloslav SEIDL *

LOGISTICKÁ PODPORA OZBROJENÝCH SÍL SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Táto práca bola podporovaná Kultúrnou a edukačnou agentúrou prostredníctvom projektu č. KEGA 3/3211/05.

Logistika ako disciplína sa zaoberá priestorovými a časovými presunmi objektov všetkého druhu, ale najmä tovaru a informácií. Na to slúžia základné procesy a zariadenia ako doprava, skladovanie, manipulácia, balenie, komisionárstvo, vybavenie zákazky. Usporiadanie a koordinácia týchto procesov a štruktúr je označované ako logistický systém.

Nadstavbovou rovinou logistiky je plánovanie, realizácia, riadenie a kontrola týchto procesov. Tento logistický manažment musí byť úplný, prierezový do všetkých funkčných oblastí logistického systému.

Z týchto dvoch rovín je možno formulovať všeobecný obsah logistiky. Ide o disciplínu, ktorá sa zaoberá ucelenou interpretáciou materiálových, personálnych, energetických a informačných tokov v systémoch, ich utváraním, riadením, optimalizáciou a kontrolou.

1. VOJENSKÁ LOGISTIKA A LOGISTICKÁ PODPORA

Logistika objasňuje zákonitosti pri tvorbe a riadení reťazcov, ktoré je nutné vytvoriť na riešenie a koordináciu všetkých hmotných a nehmotných operácií v rámci výrobných a obehových procesov. Koncovým článkom tohto reťazca je dodanie tovaru zákazníkovi.

* prof. ing. Miloslav SEIDL, Katedra technických vied a informatiky Fakulty špeciálneho inžinierstva Žilinskej univerzity.

Ozbrojené sily a najmä ich zložité procesy vedenia bojovej činnosti predstavujú typický systém, ktorého funkčnosť je podmienená všestranným zabezpečením. Viac ako v iných, nevojenských systémoch je tu potrebné dodržať základné požiadavky logistiky, ktorými je dodanie tovaru (služby):

- v správnom množstve,
- na správnom mieste,
- v správnom čase,
- so správnymi nákladmi.

Základným poslaním ozbrojených síl je vedenie vojenských operácií, ktoré môžu mať charakter:

- **vojnový** (konvenčná alebo nekonvenčná bojová operácia rozsiahleho vojenského ozbrojeného konfliktu),
- **nevojnový** (podpora mieru, humanitárna operácia, operácia v rámci EÚ, vojenská pomoc a podpora orgánom verejnej moci krajiny).

Nevyhnutná podpora vojenskej operácie pozostáva:

- **z bojovej podpory** (akcia ozbrojenej sily alebo jej časti, ktorá pomáha, ochraňuje, dopĺňa alebo udržiava inú ozbrojenú silu - jednotky a kapacity delostrelecké, protivzdušnej obrany, ženijné, prieskumné, vzdušné, elektronického boja, ochrany proti zbraňam hromadného ničenia, spojovacie)
- **z bojového zabezpečenia** (podpora a služby v administratívnej a logistickej oblasti - jednotky a kapacity logistickej podpory, zdravotníckeho zabezpečenia a civilno-vojenskej spolupráce).

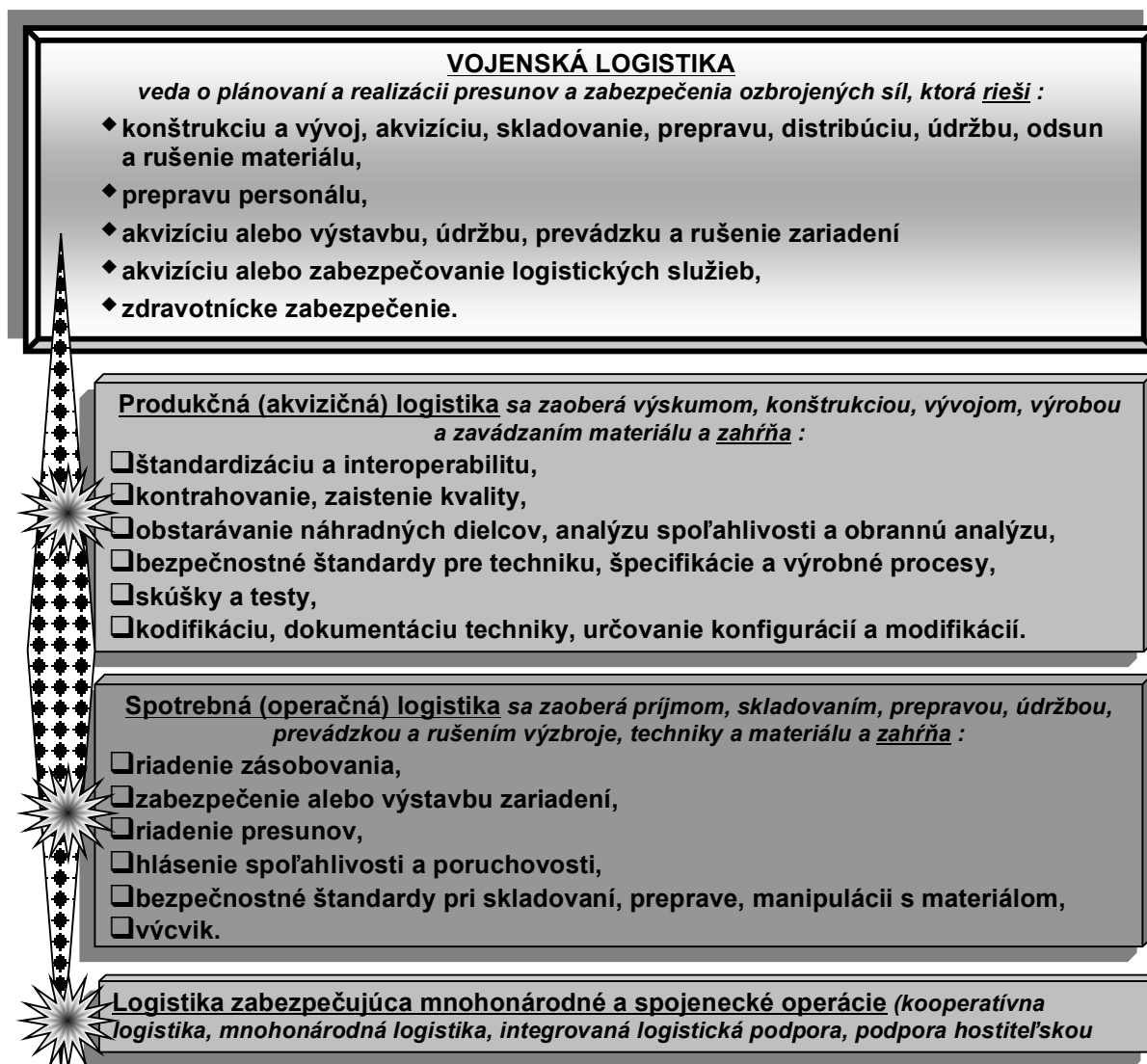
Obsah a zložky vojenskej logistiky sú znázornené na obrázku číslo 1.

Pri nasadení Ozbrojených síl Slovenskej republiky mimo územia SR sa na ich logistickú podporu používajú:

- " len sily a prostriedky Slovenskej republiky,
- " nákupy materiálu a služieb v mieste nasadenia (Host National Support),
- " kombinácia obidvoch spôsobov.

Opatrenia logistickej podpory zahŕňajú:

- riadenie (plánovanie, právne aspekty, využívanie informačných technológií),
- zásobovanie (manažment zásob, vyčlenenie prepravných kapacít, prísuny a odbery),
- údržba a opravy (nasadenie opravárenských jednotiek, odsun na územie SR),
- logistické služby (silami a prostriedkami taktického a operačného stupňa - stravovanie, hygiena, pohrebné služby),
- pyrotechnické zabezpečenie (bezpečnosť používaných priestorov, udržiavanie zásobovacích trás, nasadenie pyrotechnickej jednotky pre logistiku - Explosive Ordnance Disposal)
- presuny a preprava (všetky druhy dopravy, koordinácia zúčastnených krajín),
- infraštruktúra, bezpečnosť, environment (vlastné kapacity a prostriedky, dodávateľsky z vlastného územia, zmluvy, Host National Support),
- zdravotnícke zabezpečenie (poľné zdravotnícke jednotky, odsun na vlastné územie alebo do zariadení v mieste),
- služby a zásoby (decentrálne obstarávanie, priamy výber dodávateľov, spoľahlivosť a financie),
- finančné zabezpečenie (plánované operácie z rozpočtu MO SR, náhle operácie aj z mimorozpočtových prostriedkov),
- súvisiace funkcie (všeobecná ženijná podpora logistiky, využívanie Host National Support, dôležitá úloha logistiky operačného stupňa).

Obr.1 Vojenská logistika a jej zložky

2. SILY A PROSTRIEDKY LOGISTICKEJ PODPORY OZBROJENÝCH SÍL SR

Podľa úrovne a pôsobnosti sa rozlišuje logistika:

- **strategická** (úroveň Ministerstva obrany SR - v zložke služobného úradu sú to Úrad vojenského zdravotníctva a Úrad pre investície a akvizície, v zložke Štábu logistiky Generálneho štábu sú to odbory vecných zdrojov a plánovania požiadaviek, a koordinácie a plánovania presunov a prepráv),
- **operačná** (úroveň Veliteľstva pozemných síl a Veliteľstva vzdušných síl - Správy logistiky, úroveň Veliteľstva výcviku a podpory - Veliteľstvo logistiky a jemu podriadené Materiálové základne, Spoločná logistická podporná skupina a Správy vojenskej dopravy),
- **taktická** (úroveň zväzkov, základní a útvarov pozemných a vzdušných síl - oddelenia a skupiny logistiky s podriadenými útvarmi a jednotkami logistiky).

Rozhodujúce úlohy logistickej podpory vojenských operácií plní operačný stupeň, a to aj pri nasadení ozbrojených síl SR mimo vlastného územia. Podľa modelu roku 2010 Ozbrojených síl SR bude táto štruktúra operačnej logistiky:

- veliteľstvo logistiky,
- dve multifunkčné základne (Východ a Západ),
- tri materiálové základne (výzbrojná, zdravotníckeho materiálu, materiálu PHM),
- jeden Metrologický a skúšobný ústav,
- jedna Spoločná logistická podporná skupina,
- dve Správy vojenskej dopravy (Východ a Západ).

Charakteristika Spoločnej logistickej podpornej skupiny je uvedená v tabuľke číslo 1.

Tab.1 Možnosti Spoločnej logistickej podpornej skupiny

Možnosti	Druh činnosti	Kvantifikácia
materiálové zásobovanie	vývoz operačných zásob	na 4 dni bojovej činnosti
	vývoz zásob vody	na 7 dní bojovej činnosti
	úprava vody	5000 litrov za deň
stravovacie služby	příprava stravy	750 stravných dávok za deň
	pekárenská výroba	5000 dávok chleba za deň
hygienické služby	sprchovanie osôb	100 osôb za hodinu
	pranie bielizne	1600 kg za deň
	výmena bielizne	300 osôb za deň
zdravotnícke zabezpečenie	odsun chorých a ranených	12 na jeden kolobeh
pohrebné služby	odsun zosnulých	10 na jeden kolobeh
doprava a preprava	kapacita na jeden kolobeh	1500 ton a 522 m ³
opravárenská činnosť	údržba a vojskové opravy techniky	1470 Nh za deň
vytváranie ďalších štruktúr	národný prvok podpory (NSE)	štyri
	dopravná rota	jedna

LITERATURA

- [1] *Spoločná operačná logistická doktrína Ozbrojených síl SR*. Trenčín: VS VaP, 2005, 120 s.
- [2] SEIDL, M., *Vojenská automobilová doprava*. Žilina: FŠI ŽU, 2000, 150 s. ISBN 80-88829-57-7.
- [3] SEIDL, M., *Úvod do logistiky (1. časť)*. Žilina, FŠI ŽU, 1993, 89 s.
- [4] TOMEK M., *Logistika vo vojenskej doprave*. In: *Vojenské obzory*. Ročník 7, 2000, č.1, s. 58-59, reg. číslo: MK SR 969/94, ISSN 1335-2598.
- [5] www.mosr.sk, www.veps.mil.sk, www.vvzs.mil.sk, www.vsvap.mil.sk.

SUMMARY

Logistics support of armed forces is very complicated. In frame of NATO operation are done written principles oriented for every specific activity. National support includes national juridical frame which are in every country special. The main task of it is to have very universal preparing operating forces and resources for logistics support with very effective conception of their using.

Recenzent: dr. hab. inž. Andrzej Bujak, prof. MWSLiT